

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ
(Мінекономіки)

вул. М. Грушевського 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044)200-47-53, факс (044)253-63-71
E-mail: meconomy@me.gov.ua, http://www.me.gov.ua, код ЄДРПОУ 37508596

На № _____ від _____

Органи державної влади,
органи місцевого самоврядування,
установи, організації, підприємства
та інші суб'єкти сфери публічних
закупівель

*Щодо оскарження, здійснення
контролю та моніторингу закупівель*

Міністерство економіки України як Уповноважений орган, який здійснює регулювання та реалізує державну політику у сфері закупівель на численні скарги та звернення суб'єктів сфери публічних закупівель щодо можливості оскарження та проведення перевірок у зв'язку з ознаками порушень чинного законодавства під час здійснення закупівель, повідомляє.

Закон України “Про публічні закупівлі” (далі – Закон) визначає правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави, територіальних громад та об'єднаних територіальних громад.

З 19.10.2022 на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, замовники, що зобов'язані здійснювати публічні закупівлі товарів, робіт і послуг відповідно до Закону, проводять закупівлі відповідно до Особливостей, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 (із змінами) (далі – Особливості), яка прийнята Урядом на виконання вимог Закону.

Щодо оскарження відкритих торгів

Порядок оскарження відкритих торгів встановлений пунктами 55-67 Особливостей та відбувається відповідно до статті 18 Закону.

Згідно з пунктом 65 Особливостей строк розгляду скарги органом оскарження становить сім робочих днів з дати прийняття скарги до розгляду,

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Підписувач **Щергін Валерій Сергійович**

Сертифікат 3FAA9288358EC0030400000079FF38002B66D300

Дійсний з 11.04.2024 0:00:00 по 10.04.2026 23:59:59

Мінекономіки

3323-04/13367-07 від 10.02.2025 15:12

який може бути аргументовано продовжено органом оскарження до 12 робочих днів.

Відповідно до пункту 67 Особливостей замовнику забороняється вчиняти будь-які дії та приймати будь-які рішення щодо процедури закупівлі, у тому числі приймати рішення про відміну відкритих торгів, укладення договору про закупівлю, крім дій, спрямованих на усунення порушень, зазначених у скарзі.

Виходячи з частин вісімнадцятої та дев'ятнадцятої статті 18 Закону, за результатами розгляду скарги орган оскарження приймає рішення, зокрема, про встановлення або відсутність порушень процедури закупівлі та про заходи, що повинні вживатися для їх усунення, зокрема зобов'язати замовника повністю або частково скасувати свої рішення або за неможливості виправити допущені порушення відмінити процедуру закупівлі.

При цьому орган оскарження у висновку зазначає про наявність порушення процедури закупівлі, про задоволення скарги повністю чи частково та у разі якщо скаргу задоволено - зобов'язання усунення замовником порушення процедури закупівлі та/або відновлення процедури закупівлі з моменту попереднього законного рішення чи правомірної дії замовника.

Згідно з підпунктом 3 пункту 21 Особливостей договір про закупівлю є нікчемним у разі укладення договору про закупівлю в період оскарження відкритих торгів відповідно до статті 18 Закону та Особливостей.

Відповідно до пункту 6 Особливостей замовник не має права ділити предмет закупівлі на частини з метою уникнення проведення процедури закупівлі відкриті торги/використання електронного каталогу (у разі закупівлі товару), визначеної Особливостями. При цьому перелік підстав для укладення договору згідно пункту 13 Особливостей є вичерпним.

Таким чином, оскільки положеннями Особливостей суттєво скорочені строки проведення відкритих торгів та оскарження, підстави для укладення прямого договору при оскарженні процедури закупівлі Особливостями не передбачено.

Згідно з частиною двадцять другою статті 18 Закону рішення органу оскарження набирають чинності з дня їх прийняття та є обов'язковими для виконання замовниками, особами, яких вони стосуються. Якщо рішення органу оскарження, прийняте за результатами розгляду органу оскарження, не було оскаржене до суду, таке рішення має бути виконано не пізніше 30 днів з дня його прийняття органом оскарження. Тому, в разі оскарження процедури закупівлі, замовник завершує таку закупівлю з урахуванням рішення органу оскарження.

Рішення органу оскарження може бути оскаржене суб'єктом оскарження, замовником до окружного адміністративного суду, територіальна юрисдикція якого поширюється на місто Київ, протягом 30 днів з дня його оприлюднення в електронній системі закупівель.

Водночас відповідно до частини першої статті 136 Господарського процесуального кодексу України (далі - ГПК України) господарський суд за заявою учасника справи має право вжити передбачених статтею 137 Кодексу заходів забезпечення позову. Так, згідно з частиною першою статті 137 ГПК України позов забезпечується, зокрема заборонаю відповідачу вчиняти певні дії. Для вжиття заходів забезпечення позову слід звертатися із заявою до суду.

Частиною першою статті 44 Закону встановлено, що за порушення вимог, установлених Законом та нормативно правовими актами, прийнятими на виконання цього Закону, уповноважені особи, службові (посадові) особи замовників несуть відповідальність згідно із законами України. При цьому згідно з статтею 164-14 Кодексу України про адміністративні правопорушення невиконання рішення Антимонопольного комітету України як органу оскарження за результатами розгляду скарг суб'єктів оскарження, подання яких передбачено законом, тягне за собою накладення штрафу на керівника замовника від двох до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Щодо оскарження закупівель, які здійснюються з використанням електронного каталогу

Порядок формування та використання електронного каталогу затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 14.09.2020 № 822 (зі змінами) (далі – Порядок). Порядок визначає структуру, механізм формування, використання електронного каталогу в електронній системі закупівель, у тому числі питання адміністрування, надання доступу та правил здійснення закупівель через електронний каталог.

Відповідно до абзаців першого та другого пункту 57 Порядку замовник оголошує запит пропозицій постачальників в електронному каталозі через електронну систему закупівель шляхом заповнення електронних форм з окремими полями, де зазначається інформація про найменування, очікувану вартість, кількість, строк, місце поставки товару, умови його оплати та кінцевий строк подання постачальником ціни пропозиції (строк для подання постачальником ціни пропозиції не може бути меншим, ніж два робочих дні з

дня оприлюднення замовником запиту пропозицій постачальників в електронній системі закупівель).

У запиті пропозицій постачальників щодо закупівлі товару замовник може визначити виключно інформацію про характеристики товару та їх допустимі значення в межах специфікації товару, визначеної адміністратором. Запит пропозицій постачальників не повинен містити вимог до постачальника та інших документів, які не передбачені Порядком.

Пунктом 58 Порядку передбачено, що постачальник через електронний каталог подає пропозицію відповідно до вимог, установлених замовником у запиті пропозицій постачальників в електронній системі закупівель. На запит пропозицій постачальників, оприлюднений замовником в електронній системі закупівель, постачальник має право подати тільки одну пропозицію. Подання пропозиції постачальником вважається підтвердженням наміру укласти договір.

Постачальник у відповідь на запит пропозицій постачальників від замовника не може подати пропозицію, товар в якій не відповідає специфікації товару, що зазначена в такому запиті.

Водночас перелік підстав за яких замовник відхиляє пропозицію переможця відбору визначені пунктом 64 Порядку.

Використання електронного каталогу дозволяє значно спростити та пришвидшити процес придбання, оскарження в такій закупівлі не передбачено, оскільки кваліфікація постачальника вже здійснена адміністратором каталогу, включаючи встановлення конкретних технічних і якісних параметрів, яким має задовольняти запропонований у каталозі товар.

При цьому відповідно до положень пункту 12 Порядку замовник несе відповідальність за свої дії, які вчиняються ним в електронному каталозі, та дії осіб, які вчиняються від його імені з використанням його даних персональної ідентифікації.

Отже, оскільки у разі здійснення закупівлі шляхом використання електронного каталогу оскарження до органу оскарження положеннями Закону та Особливостей не передбачено, будь-яка особа не обмежена правом на оскарження у судовому порядку.

Принагідно зазначаємо, що 17.09.2024 Верховна Рада України підтримала у першому читанні урядовий законопроект № 11520 щодо прийняття нового Закону України “Про публічні закупівлі” (далі - законопроект № 11520), який розроблений з метою забезпечення проведення ефективних публічних

закупівель в прозорий та конкурентний спосіб а також на виконання міжнародно-правових зобов'язань України в сфері публічних закупівель.

Слід зауважити, що законопроектом 11520 передбачена можливість подання звернень до замовника та адміністратора електронного каталогу щодо усунення відповідних порушень, порядок оскарження до органу оскарження рішень, дій та/або бездіяльності замовника під час проведення закупівлі із використанням електронного каталогу/рішень, дій або бездіяльності адміністратора електронного каталогу; порядок розгляду таких звернень та скарг визначатиметься Кабінетом Міністрів України.

Щодо моніторингу та контролю у сфері публічних закупівель

Пунктом 22 Особливостей установлено, що контроль у сфері публічних закупівель та громадський контроль здійснюються відповідно до статті 7 Закону.

Згідно з частиною четвертою статті 7 Закону Рахункова палата, Антимонопольний комітет України, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного фінансового контролю здійснюють контроль у сфері публічних закупівель у межах своїх повноважень, визначених Конституцією та законами України.

Відповідно до пункту 23 Особливостей Держаудитслужба та її міжрегіональні територіальні органи здійснюють моніторинг процедур закупівель, спрощених закупівель, а також закупівель, за якими в електронній системі закупівель оприлюднюється звіт про договір про закупівлю, укладений без застосування електронної системи закупівель, у порядку, встановленому статтею 8 Закону.

Відповідно до Положення про Державну аудиторську службу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.02.2016 № 43 (зі змінами), Державна аудиторська служба України (Держаудитслужба) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів та який реалізує державну політику у сфері державного фінансового контролю. Державна аудиторська служба України здійснює контроль, зокрема у міністерствах, інших органах виконавчої влади, державних фондах, фондах загальнообов'язкового державного соціального страхування, бюджетних установах, суб'єктах господарювання державного сектору економіки, в тому числі суб'єктах господарювання, у статутному капіталі яких 50 і більше відсотків акцій (часток) належать суб'єктам господарювання державного

сектору економіки, а також на підприємствах, в установах та організаціях, які отримують (отримували у періоді, який перевіряється) кошти з бюджетів усіх рівнів, державних фондів та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування або використовують (використовували у періоді, який перевіряється) державне чи комунальне майно.

Пунктом 4 Положення встановлено, що Держаудитслужба відповідно до покладених на неї завдань здійснює контроль за дотриманням законодавства про закупівлі, реалізує державний фінансовий контроль через здійснення: державного фінансового аудиту; перевірки закупівель; інспектування (ревізії); моніторингу закупівель.

Отже, з питань здійснення перевірки, вжиття заходів контролю, проведення моніторингу, оскарження закупівель слід звертатися до відповідних органів влади згідно з їх повноваженнями, визначеними Конституцією та законами України.

Директор департаменту сфери публічних
закупівель та конкурентної політики

Валерій ШЕРГІН

Юлія ТИЩЕНКО, 596-68-46